

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ
ЧОРНОБИЛЯ

ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ»**

циклу професійної обов'язкової підготовки
за освітньо-професійною програмою «Цивільний захист»
підготовки за другим магістерським рівнем вищої освіти
у галузі знань 26 «Цивільна безпека»
за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»

Рекомендовано кафедрою організації
заходів цивільного захисту на 2022-23
навчальний рік. Протокол від 10 червня
2022 року № 1.

Силабус розроблено згідно робочої програми навчальної дисципліни
«Організація заходів у сфері цивільного захисту».

2022 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація

Навчальний курс дисципліни «Організація заходів у сфері цивільного захисту» сприяють розвитку навиків розв'язувати складні спеціалізовані задачі та проблеми у сфері організації заходів у сфері цивільного захисту під час практичної діяльності або у процесі навчання.

Знання отримані у відповідності з сучасними науковими уявленнями під час вивчення дисципліни «Організація заходів у сфері цивільного захисту» спрямовані на визначення оптимальних організаційно-технічних заходів, спрямованих на організацію заходів у сфері цивільного захисту при виникненні надзвичайних ситуацій.

Даний курс передбачає теоретичне і практичне оволодіння формами і методами організації заходів у сфері цивільного захисту.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Бас Олег Володимирович, викладач кафедри організації заходів цивільного захисту, факультету цивільного захисту, кандидат технічних наук
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8, кабінет 316. Робочий номер телефону – 096 438 01 20
E-mail	< bas_oleh@chipb.org.in >
Наукові інтереси	методи та засоби моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій; новітні технології; засоби цивільного захисту та протипожежного захисту; оптимізація проведення аварійно-рятувальних робіт
Професійні здібності	Професійні знання та досвід роботи у викладанні технічних дисциплін
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Кандидат технічних наук за спеціальністю 21.02.03 – «Цивільний захист». Профіль в Orsid: https://orcid.org/0000-0002-2401-9457 Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=BH-14rgAAAAJ&hl=uk

Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/time-table/teacher?type=0>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться щочетверга з 15.30 до 16.30 в кабінеті № 312 (вул. Онопрієнка , 8). В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Організація заходів у сфері цивільного захисту» є підготувати фахівців здатних забезпечити організацію заходів у сфері цивільного захисту під час реагування на надзвичайні ситуації.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Організація заходів у сфері цивільного захисту» є навчити майбутніх фахівців формам і методам управлінської діяльності щодо забезпечення заходів у сфері цивільного захисту.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- законодавчу основу стосовно організації та реалізації заходів у сфері цивільного захисту;
- основні засоби оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту;
- основні принципи організації та реалізації заходів з укриття населення у захисних спорудах;
- основні принципи організації та проведення заходів з евакуації;
- основні принципи організації та реалізації заходів інженерного захисту територій;
- основні принципи організації та реалізації заходів радіаційного і хімічного захисту населення і територій;
- основні принципи організації та реалізації заходів медичного, біологічного і психологічного захисту, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення;
- основні принципи організації та реалізації заходів щодо забезпечення техногенної безпеки;
- основні принципи організації та реалізації заходів щодо забезпечення пожежної безпеки;

- основні принципи організації та реалізації заходів реагування на надзвичайні ситуації та ліквідації їх наслідків;
- основні принципи організації моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій;
- складові підготовки органів управління та сил цивільного захисту, керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту;
- основні принципи навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.

вміти:

- застосовувати законодавчу основу стосовно організації та реалізації заходів у сфері цивільного захисту;
- використовувати основні засоби оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту;
- застосовувати принципи організації та реалізації заходів з укриття населення у захисних спорудах;
- застосовувати основні принципи організації та проведення заходів з евакуації;
- застосовувати основні принципи організації та реалізації заходів інженерного захисту територій;
- застосовувати основні принципи організації та реалізації заходів радіаційного і хімічного захисту населення і територій;
- застосовувати основні принципи організації та реалізації заходів щодо забезпечення техногенної безпеки;
- застосовувати основні принципи організації моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій;
- застосовувати складові підготовки органів управління та сил цивільного захисту, керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту;
- застосовувати основні принципи навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.

мати навички:

- використовувати отримані знання стосовно організації заходів у сфері цивільного захисту у професійній діяльності.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти:

- здатність самостійно приймати організаційно-технічні рішення стосовно оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту;

- здатність самостійно приймати рішення стосовно організації та реалізації заходів з укриття населення у захисних спорудах;
- здатність самостійно приймати рішення стосовно організації та проведення заходів з евакуації;
- здатність приймати організаційно-технічні рішення стосовно організації та реалізації заходів радіаційного і хімічного захисту населення і територій;
- здатність самостійно приймати управлінські рішення стосовно організації та реалізації заходів щодо забезпечення техногенної безпеки;
- здатність самостійно приймати рішення стосовно підготовки органів управління та сил цивільного захисту, керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту;
- здатність самостійно приймати управлінські рішення стосовно навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти	
	очна (денна)	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	професійно обов'язкова	професійно обов'язкова
Рік підготовки	4-й	4-й
Семестр	1-й	1-й
Обсяг дисципліни:		
- в кредитах ЄКТС	3	3
- кількість модулів		
- загальна кількість годин	90 год.	90 год.
Розподіл часу за навчальним планом:		
- лекції (годин)	20 год.	10 год.
- практичні заняття (годин)	24 год.	2 год.
- семінарські заняття (годин)	0 год.	0 год.
- лабораторні заняття (годин)	0 год.	0 год.
– курсовий проект (робота) (годин)	0 год.	0 год.
- інші види занять (годин)	0 год.	0 год.
- самостійна робота (годин)	46 год.	78 год.
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	0 год.	0 год.
- підсумковий контроль	Іспит (6 годин)	Іспит (6 годин)

Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення наступних навчальних дисциплін: Теорія прийняття управлінських рішень, Аварійно-рятувальна, інженерна та пожежна техніка; Радіаційний, хімічний та біологічний захист; Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій та гасіння пожеж; Психологія та педагогіка у сфері цивільного захисту; Реагування на надзвичайні ситуації та ліквідація їх наслідків.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Цивільний захист» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Результати навчання	РН
Ефективно управляти складними робочими процесами у сфері цивільної безпеки, у тому числі непередбачуваними та такими, що потребують нових стратегічних підходів; об'єктивно оцінювати результати діяльності персоналу та колективу.	РН02.
Розробляти та реалізовувати ефективні заходи, спрямовані на регулювання та забезпечення цивільної безпеки.	РН05.
Приймати ефективні рішення у складних непередбачуваних умовах, визначати цілі та завдання, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ресурси	РН16.

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	ОК
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	К01.
Здатність приймати обґрунтовані рішення.	К03.
Здатність приймати ефективні рішення, керувати роботою колективу під час професійної діяльності	К08.
Здатність до превентивного і оперативного (аварійного) планування, управління заходами безпеки професійної діяльності.	К09.

Здатність до проведення техніко-економічного аналізу, оцінювання ризиків, комплексного обґрунтування проектів, планів, рішень, їх реалізації у сфері цивільної безпеки.	К10.
---	------

Програма навчальної дисципліни

Тривалість академічної години в Університеті становить 40 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин, що триває 80 хвилин без перерви.

ТЕМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОЧНОЇ (ДЕННОЇ) ФОРМИ НАВЧАННЯ

РОЗДІЛ 1.

Тема 1.1. Повноваження суб'єктів забезпечення цивільного захисту

Тема 1.2. Сили цивільного захисту.

Тема 1.3. Планування заходів цивільного захисту

Тема 1.4. Координація діяльності єдиної державної системи цивільного захисту та її ланок.

Тема 1.5. Підготовка до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту.

РОЗДІЛ 2.

Тема 2.1. Проведення заходів з підготовки органів управління та сил цивільного захисту.

Тема 2.2. Порядок організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту.

Тема 2.3. Організація робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Тема 2.4. Організація штабу з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Тема 2.5. Організація життєзабезпечення постраждалих

ТЕМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗАОЧНА (ДИСТАНЦІЙНА) ФОРМИ НАВЧАННЯ

РОЗДІЛ 1.

Тема 1.1. Повноваження суб'єктів забезпечення цивільного захисту.

Тема 1.2. Сили цивільного захисту.

Тема 1.3. Планування заходів цивільного захисту

Тема 1.4. Координація діяльності єдиної державної системи цивільного захисту та її ланок.

Тема 1.5. Підготовка до дій за призначенням органів управління та сил

цивільного захисту.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

НАЗВИ МОДУЛІВ І ТЕМ	Очна (денна) форма здобуття освіти					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські) заняття	Лабораторні заняття	самостійна робота	модульна контроль на робота
1 - й семестр						
РОЗДІЛ 1.						
Тема 1.1. Повноваження суб'єктів забезпечення цивільного захисту	9	2	2	-	5	-
Тема 1.2. Сили цивільного захисту.	9	2	2	-	5	-
Тема 1.3. Планування заходів цивільного захисту	9	2	2	-	5	-
Тема 1.4. Координація діяльності єдиної державної системи цивільного захисту та її ланок.	9	2	2	-	5	-
Тема 1.5. Підготовка до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту.	11	2	4	-	5	-
Разом за розділом 1	47	10	12	-	25	-
РОЗДІЛ 2.						
Тема 2.1. Проведення заходів з підготовки органів управління та сил цивільного захисту.	8	2	2	-	4	-

Тема 2.2 Порядок організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту.	8	2	2	-	4	-
Тема 2.3. Організація робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.	8	2	2	-	4	-
Тема 2.4. Організація штабу з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.	8	2	2	-	4	-
Тема 2.5. Організація життєзабезпечення постраждалих	11	2	4	-	5	-
Разом за розділом 2	43	10	12	-	21	-
Усього годин	90	20	24	-	46	
НАЗВИ МОДУЛІВ І ТЕМ	Заочна (дистанційна) форма здобуття освіти					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські) заняття	Лабораторні заняття	самостійна робота	модульна контрольна робота
1 - й семестр						
РОЗДІЛ 1.						
Тема 1.1. Повноваження суб'єктів забезпечення цивільного захисту	18	2	-	-	16	-
Тема 1.2. Сили цивільного захисту.	18	2	-	-	16	-
Тема 1.3.	18	2	-	-	16	-

Планування заходів цивільного захисту						
Тема 1.4. Координація діяльності єдиної державної системи цивільного захисту та її ланок.	18	2	-	-	16	-
Тема 1.5. Підготовка до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту.	18	2	4	-	14	
Разом за розділом 1	90	10	2	-	-	-
Усього годин	90	10	2	-	78	-

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми лекції очної (денної) форми здобуття освіти	Кількість годин
РОЗДІЛ 1.		
1.	Тема 1.1. Повноваження суб'єктів забезпечення цивільного захисту 1. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері цивільного захисту. 2. Повноваження центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.	2
2.	Тема 1.2. Сили цивільного захисту. 1. Спеціалізовані служби цивільного захисту. 2. Добровільні формування цивільного захисту 3. Формування цивільного захисту.	2
3.	Тема 1.3. Планування заходів цивільного захисту. 1. План реагування на надзвичайні ситуації. 2. План цивільного захисту на особливий період.	2
4.	Тема 1.4. Координація діяльності єдиної державної системи цивільного захисту та її ланок.. 1. Координація діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади	2

	2. Організація роботи комісій з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій	
5.	Тема 1.5. Підготовка до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту. 1. Організація підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту. 2. Підготовка органів управління та сил цивільного захисту.	2
РОЗДІЛ 2.		
6.	Тема 2.1. Проведення заходів з підготовки органів управління та сил цивільного захисту. 1. Порядок підготовки та проведення командно-штабних навчань органів управління цивільного захисту. 2. Періодичність та тривалість проведення заходів цивільного захисту.	2
7.	Тема 2.2. Порядок організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту. 1. Комплексні об'єктові навчання (тренування). 2. Об'єктові тренування спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту, протипожежні та протиаварійні тренування і навчальні тривоги. 3. Підбиття підсумків спеціальних об'єктових навчань і тренувань	2
8	Тема 2.3. Організація робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. 1. Пункти управління. 2. Центри управління в надзвичайних ситуаціях. 3. Спеціальні комісії з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.	2
9	Тема 2.4. Організація штабу з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. 1. Штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації. 2. Керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації. 3. Залучення сил цивільного захисту до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.	2
10	Тема 2.5 Організація життєзабезпечення постраждалих. 1. Проведення відновлювальних робіт.	2

	2. Соціальний захист постраждалих. 3. Надання медичної та психологічної допомоги	
Всього:		20

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми лекції заочної (дистанційної) форми здобуття освіти	Кількість годин
РОЗДІЛ 1.		
1.	Тема 1.1. Повноваження суб'єктів забезпечення цивільного захисту. 1. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері цивільного захисту. 2. Повноваження центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту. 3. Повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері цивільного захисту.	2
2.	Тема 1.2. Сили цивільного захисту. 1. Спеціалізовані служби цивільного захисту. 2. Добровільні формування цивільного захисту 3. Формування цивільного захисту.	2
3.	Тема 1.3. Планування заходів цивільного захисту. 1. План реагування на надзвичайні ситуації. 2. План цивільного захисту на особливий період. 3. План основних заходів цивільного захисту на рік	2
4.	Тема 1.4. Координація діяльності єдиної державної системи цивільного захисту та її ланок.. 1. Координація діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади 2. Організація роботи комісій з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій	2
5.	Тема 1.5. Проведення заходів з підготовки органів управління та сил цивільного захисту. 1. Порядок підготовки та проведення командно-штабних навчань органів управління цивільного захисту. 2. Періодичність та тривалість проведення заходів цивільного захисту. 3. Порядок підготовки та проведення командно-штабних навчань органів управління цивільного захисту	2
Всього:		10

Орієнтована тематика індивідуальних завдань для самостійної у вигляді рефератів, тез доповідей, доповіді на конференції:

1. Організація та реалізація заходів медичного, біологічного і психологічного захисту, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя працівників центральних органів виконавчої влади.
2. Планування реагування на НС.
3. Інформування та оповіщення органів управління, сил цивільного захисту та населення.
4. Як відбувається організація та реалізація заходів щодо забезпечення пожежної безпеки центральними органами виконавчої влади?
5. Режими підвищеної готовності на НС.
6. Організація основних видів забезпечення дій у зоні НС.
7. Заходи інженерного захисту територій в районах, небезпечних природних процесів.
8. Інженерні заходи щодо ліквідування проливів (викидів) нафти та нафтопродуктів.
9. Перелік об'єктів, що належать суб'єктам господарювання, проектування яких здійснюється з урахуванням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту.
10. Організація та реалізація заходів інженерного захисту територій місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування.
11. Організація та реалізація заходів інженерного захисту територій на підприємствах, установах та організаціях.
12. Стійкість роботи суб'єктів господарювання в умовах надзвичайної ситуації.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: повсякденне спостереження за навчальною роботою здобувача вищої освіти, опитування та виставлення балів кожного практичного заняття, виконання та захист контрольної роботи, екзамен.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України з переведенням в оцінку за рейтинговою шкалою – ЄКТС та в 4-бальну шкалу.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України	За рейтинговою шкалою (ЄКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, виконання письмових завдань, контрольної роботи.

Підсумковий контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі іспиту.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Денна форма навчання

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Розділ 1	лекції	10	-	-
	практичні заняття	12	5	60
	модульна робота	1	10	15
Разом за розділи				75
Індивідуальні завдання (науково-дослідне)				5
Разом за поточний контроль				80

II. Підсумковий контроль (екзамен)	20
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи	100

Заочна форма навчання

Види навчальних занять	Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль			
Розділ 1	лекції	5	-
	практичні заняття	1	25
	модульна робота	1	25
Разом за розділ			50
Індивідуальні завдання (науково-дослідне)			10
Разом за поточний контроль			60
II. Підсумковий контроль (екзамен)			40
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи			100

Поточний контроль.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті:

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування		Критерії оцінювання
денна форма навчання	заочна форма навчання	
5	25-20	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та

		аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	19-15	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	14-9	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
1-2	8-1	Не в повному обсязі або частково володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Бали отримані здобувачем вищої освіти за результатами поточного контролю з дисципліни викладач оголошує в кінці кожного практичного заняття та виставляє в Журнал обліку роботи академічної групи.

Сумарна кількість отриманих балів з кожного виду навчальної діяльності здобувача вищої освіти за різними формами поточного контролю виставляється викладачем у Журнал обліку роботи академічної групи.

Сума балів, яку накопичив здобувач вищої освіти в результаті поточного навчання є складовою загальної підсумкової оцінки з дисципліни відповідно до виду підсумкового контролю.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього семінарського заняття в межах окремого залікового модуля.

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з десяти теоретичних завдань. Відповіді на поставленні завдання здобувачів повинні відображати вільне володіння обсягом навчального матеріалу, передбаченого програмою.

Модульний контроль проводиться після кожної логічно завершеної частини (змістового модуля) навчальної дисципліни у вигляді модульної контрольної роботи.

Час та місце проведення модульного контролю визначається викладачем за погодженням з навчальним відділом.

Форми проведення модульного контролю, система та критерії оцінювання зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни та у даному документі.

При модульному контролі оцінюванню підлягають: розуміння та засвоєння певного матеріалу; вироблення навичок проведення розрахункових робіт; вміння вирішувати конкретні задачі та ситуаційні вправи, самостійно опрацьовувати тексти, здатність публічно чи письмово подати пройдений матеріал.

До виконання модульного контролю здобувач вищої освіти допускається незалежно від результатів поточного контролю.

Сума балів, яку накопичив здобувач вищої освіти за результатами виконання модульних контрольних робіт є складовою загальної підсумкової оцінки з дисципліни відповідно до виду підсумкового контролю.

Результати модульного контролю виставляються викладачем у Журнал обліку роботи академічної групи.

Письмова контрольна робота або тестування		Критерії оцінювання
денна форма навчання	заочна форма навчання	
15-11	25-20	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
10-7	19-15	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
6-8	14-10	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
3-6	9-5	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

1-3	4-1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Модульний контроль проводиться після кожної логічно завершеної частини (змістового модуля) навчальної дисципліни у вигляді модульної контрольної роботи.

Час та місце проведення модульного контролю визначається викладачем за погодженням з навчальним відділом.

Форми проведення модульного контролю, система та критерії оцінювання зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни та у даному документі.

При модульному контролі оцінюванню підлягають: розуміння та засвоєння певного матеріалу; вироблення навичок проведення розрахункових робіт; вміння вирішувати конкретні задачі та ситуаційні вправи, самостійно опрацьовувати тексти, здатність публічно чи письмово подати пройдений матеріал.

До виконання модульного контролю здобувач вищої освіти допускається незалежно від результатів поточного контролю.

Сума балів, яку накопичив здобувач вищої освіти за результатами виконання модульних контрольних робіт є складовою загальної підсумкової оцінки з дисципліни відповідно до виду підсумкового контролю.

Результати модульного контролю виставляються викладачем у Журнал обліку роботи академічної групи.

Індивідуальне завдання проводиться для отримання балів за результатами виконання наукових та творчих завдань за темами **індивідуальних завдань для самостійної у вигляді рефератів, тез доповідей, доповіді на конференції**. Він передбачає оцінювання підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування		Критерії оцінювання
денна форма навчання	заочна форма навчання	
5	10-9	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	8-7	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	6-5	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
1-2	4-1	Не в повному обсязі або частково володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань,

		допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Бали отримані здобувачем вищої освіти за результатами поточного контролю з дисципліни викладач оголошує в кінці кожного практичного заняття та виставляє в Журнал обліку роботи академічної групи.

Підсумковий контроль (екзамен) успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі диференційного заліку.

Кожен варіант підсумкового контролю складається з чотирьох теоретичних питань. Відповіді на поставленні завдання здобувачів повинні відображати вільне володіння обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміння застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, розв'язання психологічних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

Письмова контрольна робота або тестування		Критерії оцінювання
денна форма навчання	заочна форма навчання	
20-17	25-20	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
16-13	19-15	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу.

		Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
12-9	14-10	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
8-5	9-5	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
4-1	4-1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Перелік теоретичних питань для підготовки до екзамену:

1. Загальні положення про оповіщення у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій.
2. Шляхи забезпечення оповіщення у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій.
3. Інформування у сфері цивільного захисту.
4. Організація та реалізація заходів щодо укриття працівників у захисних спорудах цивільного захисту центральними органами виконавчої влади?

5. Організація та реалізація заходів щодо укриття працівників у захисних спорудах цивільного захисту місцевими державними адміністраціями органами місцевого самоврядування.
6. Організація та реалізація заходів щодо укриття працівників у захисних спорудах цивільного захисту на підприємствах, установах та організаціях.
7. Порядок укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту.
8. Приведення захисних споруд у готовність до використання за призначенням.
9. Назвіть органи з евакуації, їх склад та основні завдання.
10. Назвіть основні заходи щодо підготовки та проведення евакуації.
11. Який загальний порядок проведення евакуації.
12. Назвіть особливості організації та проведення заходів з евакуації в центральних органах виконавчої влади.
13. Як відбувається організація та здійснення заходів з евакуації місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування.
14. Як відбувається організація та проведення евакуації на підприємствах, установах та організаціях.
15. Назвіть органи з евакуації підприємств, установ та організацій, призначення, склад та основні завдання.
16. Назвіть особливості проведення евакуаційних заходів на об'єктах економіки (господарювання) розташованих у зонах можливого виникнення надзвичайних ситуацій.
17. Назвіть заходи інженерного захисту територій в районах, небезпечних природних процесів.
18. Назвіть інженерні заходи щодо ліквідування проливів (викидів) нафти та нафтопродуктів.
19. Назвіть перелік об'єктів, що належать суб'єктам господарювання, проектування яких здійснюється з урахуванням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту.
20. Як відбувається організація та реалізація заходів інженерного захисту територій центральними органами виконавчої влади.
21. Як відбувається організація та реалізація заходів інженерного захисту територій місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування.
22. Як відбувається організація та реалізація заходів інженерного захисту територій на підприємствах, установах та організаціях.
23. Назвіть стійкість роботи суб'єктів господарювання в умовах надзвичайної ситуації.
24. Як відбувається спостереження радіаційної і хімічної обстановки.

25. Які існують режими радіаційного захисту.
27. Як відбувається організація та реалізація заходів радіаційного і хімічного захисту працюючого персоналу в центральних органах виконавчої влади.
28. Як відбувається організація та реалізація заходів радіаційного і хімічного захисту населення і територій місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування.
29. Як відбувається організація та реалізація заходів радіаційного і хімічного захисту персоналу на території підприємства, установах та організаціях.
30. Які є заходи щодо захисту персоналу, населення і територій при аваріях на хімічно-небезпечних об'єктах.
31. Захист персоналу, населення і територій при аваріях на радіаційно-небезпечних об'єктах з викидом радіоактивних речовин у навколишнє середовище.
32. Які дії працівників об'єктів економіки і населення у разі аварії з викидом (вилівом) небезпечних хімічних речовин.
33. Організація та реалізація заходів медичного, біологічного і психологічного захисту, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя працівників центральних органів виконавчої влади.
34. Організація та реалізація заходів медичного, біологічного і психологічного захисту, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування.
35. Організація системи режимно-обмежувальних заходів.
36. Організація та реалізація заходів медичного, біологічного і психологічного захисту, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя працівників на підприємствах, установах та організаціях.
37. Як відбувається організація та реалізація заходів щодо забезпечення техногенної безпеки центральними органами виконавчої влади?
38. Як відбувається організація та реалізація заходів щодо забезпечення техногенної безпеки Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування.
39. Як відбувається організація та реалізація заходів щодо забезпечення техногенної безпеки на підприємствах, установах та організаціях.
40. Як відбувається організація та реалізація заходів щодо забезпечення пожежної безпеки центральними органами виконавчої влади.

41. Як відбувається організація та реалізація заходів щодо забезпечення пожежної безпеки Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування.
42. Як відбувається організація та реалізація заходів щодо забезпечення пожежної безпеки на підприємствах, установах та організаціях?
43. Як відбувається організація управління під час реагування на надзвичайні ситуації та ліквідації їх наслідків.
44. Органи управління в надзвичайній ситуації.
45. Організація реагування на НС.
46. Інформування та оповіщення органів управління, сил цивільного захисту та населення.
47. Взаємодія органів управління та сил цивільного захисту.
48. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.
49. Організація основних видів забезпечення дій у зоні НС.
50. Як відбувається організація моніторингу і прогнозування ризику виникнення надзвичайних ситуацій центральними органами виконавчої влади.
51. Як відбувається організація моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування.
52. Розрахунково-аналітичні групи та пости радіаційного і хімічного спостереження. Призначення, завдання, організація роботи.
53. Організація моніторингу потенційно-небезпечних об'єктів.
54. Як відбувається підготовка органів управління та сил цивільного захисту до дій за призначенням.
55. Як відбувається організація підготовки фахівців та персоналу з питань цивільного захисту.
56. Навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту.
57. Організація підготовки фахівців з питань цивільного захисту на підприємствах, установах та організаціях.
58. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.
59. Як відбувається навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.
60. Шляхи здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських та практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.
2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни

(здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

3. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

4. При виконанні індивідуальної (самостійної) роботи здобувач зобов'язаний дотримуватись політики академічної доброчесності. У разі виявлення фактів порушення політики здобувач несе відповідальність згідно «Кодексу академічної доброчесної НУЦЗ України».

Список рекомендованої літератури

1. Кодекс цивільного захисту України.

2. Методичні рекомендації з питань організації та реалізації заходів цивільного захисту в органах виконавчої влади на підприємствах, в установах і організаціях: методичний посібник. Київ: Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Український науково-дослідний інститут цивільного захисту, 2015 – 372 с.

3. Постанова КМУ від 30 березня 1998 р. №391 «Положення про Державну систему моніторингу довкілля».

4. Наказ МНС України від 06.11.2003 р. №425 «Про затвердження Положення про моніторинг потенційно небезпечних об'єктів».

5. Організація заходів цивільного захисту: методичний посібник. Тернопіль: Видавець ФОП Андрійшин В. П.: Тернопіль, 2016– 568 с.

Допоміжна

6. ДСТУ 3891-99 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять.

7. Моніторинг надзвичайних ситуацій. Підручник / [Абрамов Ю.О., Грінченко Є.М., Кірючкін О.Ю. та ін.]. – Харків: АЦЗУ, 2005. – 530 с.

8. Основи управління в органах і підрозділах МНС України. Навчальний посібник. / За ред. канд. психол. наук, доцента В.П. Садкового. – Харків: УЦЗУ, 2009. – 367 с.

10. Цивільний захист: Конспект лекцій для студентів соціально-економічного і гуманітарного освітньо-кваліфікаційних рівнів «спеціаліст», «магістр» / Уклад.: Д. В. Зеркалов – К.:НТУУ «КПІ», 2013. – 50 с.

Розробник:

Викладач кафедри
організації заходів цивільного захисту
кандидат технічних наук

Олег БАС